

leerde „dasz man sich seiner Werke vor Gott nicht rühmen kann, da sie schlieslich Gottes Geschenke sind und eben-sowenig kann man sein Vertrauen darauf stützen” of er een boekhouding van op na houden¹⁷⁾.

Verdienste, maar géén roem, géén pretentie...

En heeft niet onlangs Jean Daniélou herinnerd aan de parabel van de werkers van het elfde uur, ergerniswekkend voor een simplistisch verstaan van de rechtvaardigheid Gods¹⁸⁾.

Vandaar het algemene verzet tegen de reformatorische „Motiv-forschung”, die op lichtvaardige wijze neigt tot een vereenzelviging van de moralistische en farizeïstische verdienste-leer en het Katholicisme. Niet alleen de dogmaticus Diekamp¹⁹⁾ — thomist — maar ook Pohle kent deze verontwaardiging, als hij schrijft over „die Grundlosigkeit der Anklage, als ob die katholische Lehre von der Verdienstlichkeit guter Werke das Erlösungswerk Christi herabsetzte und verdunkle”²⁰⁾. Deze algemene afweer beroept zich trouwens voortdurend op de uitspraken van het concilie van Trente zelf, omdat reeds hier het verdienste-begrip wordt afgeschermd tegen alle interpretatie als pretentie en roem²¹⁾. Zo horen we in het beroemde 6e decreet over de rechtvaardiging: als iemand zegt, dat door de R. K. leer over de rechtvaardiging — met de verdienste — ook maar in éinig opzicht te kort gedaan wordt aan de glorie van God en aan de verdiensten van Christus en dat in die verdienste niet stráált de naam van God en van Christus... anathema sit²²⁾. Het is er ver vandaan, zo lezen we, dat de Christen in zich-

¹⁷⁾ Küng, a. w. pag. 265. Vgl. J. Maritain, *The living thoughts on Saint Paul*, 1945, Chapter III.

¹⁸⁾ Jean Daniélou, *Gods gang naar mij*, pag. 96. Vgl. pag. 97: „Het was de grote fout der farizeeërs, te denken, dat zij behandeld zouden worden naar hun verdiensten, waarom zij hun eisen aan God stelden. Deze aanmatiging moet de mens volkomen ontzegd worden.”

¹⁹⁾ Diekamp, *Dogmatik II*, 1936, pag. 539 v.

²⁰⁾ Pohle, *Dogmatik, II*, pag. 497.

²¹⁾ Vergelijk over de voorzichtige formuleringen van Trente: P. R. E. s.v. Verdienst (pag. 505).

²²⁾ „Si quis dixerit... aliqua ex parte gloriae Dei vel meritis Jesu Christi domini nostri *derogari* et non potius veritatem fidei nostri Dei denique ac Christi Jesu gloriam *illustrari*. A. S.” (Denz. 843).